

Rozbor příčin výše ceny vodného a stočného ve Svazku VaK Blansko

1. Struktura nákladů vodohospodářských společností

Jedním z největších „problémů“ všech vodohospodářských společností v ČR je vysoká míra tzv. fixních nákladů na celkových nákladech společnosti. To jsou ty náklady, které musí společnost vynaložit bez ohledu na to, jaká je spotřeba vody ze strany zákazníků. Konkrétně řečeno, firma nemůže propustit polovinu montérů vodovodů, kteří mají na starosti opravy a údržbu na vodovodním řadu, ve kterém klesne spotřeba vody třeba právě na polovinu. Na zmíněném vodovodním řadu bude nutné dál provádět stejnou údržbu a opravovat poruchy jako v době, kdy tam průtok, a tedy i spotřeba, byla dvakrát vyšší. Míra fixních nákladů se ve VAS, a.s., divizi Boskovice pohybuje okolo 80% na vodném, na stočném jsou pak tyto náklady ještě vyšší. Přeloženo do financí to znamená, že z každých 100,- Kč nákladů musí být minimálně 80,- Kč nákladů vynaloženo vždy, bez ohledu na to, kolik zákazníci spotřebují vody. Tato čísla jsou zcela srovnatelná s jinými vodohospodářskými společnostmi v ČR.

2. Výše spotřeby vody

Okres Blansko je „venkovským“ okresem se všemi nevýhodami, které by z toho pro jakoukoliv vodohospodářskou společnost vyplývaly. VAS a.s., divize Boskovice provozuje ve Svazku VaK Blansko 110 obcí (uvedené číslo je včetně jejich místních částí) a z tohoto počtu má 70 těchto katastrů méně než 500 obyvatel. Část zákazníků napojených na veřejný vodovod, zejména na vesnicích, využívá vlastních zdrojů (studny), a i díky tomu průměrná spotřeba vody v domácnostech dosahuje pouze 85% průměru ČR (cca 80 l/osobu a den). Když k tomu připočteme skutečnost, že na okrese není žádná významná společnost s velkou spotřebou vody (snad kromě Pivovaru Černá Hora a nemocnic v Boskovicích a Blansku), pohybuje se i v této kategorii průměrná spotřeba vody zhruba na 80% - ním průměru ČR. Kdyby byla průměrná spotřeba vody ve Svazku stejná, jako je průměr naší republiky, byla by prodejní cena vodného a stočného o více než 10,- Kč/m³ nižší.

3. Výtěžnost sítě

Tento ukazatel je dalším dokladem toho, že náš region nelze srovnávat (a tedy ani cenu vodného a stočného) s většinou jiných regionů v rámci ČR. Jestliže republikový průměr této hodnoty činí více než 6 600 m³ vyfakturované (spotřebované) vody na jeden kilometr vodovodní sítě, potom ve Svazku VaK Blansko je skutečnost o celou třetinu nižší, a to necelých 4 500 tis. m³. Tato skutečnost vlastně znamená, že pokud chceme dosáhnout stejného objemu fakturace vody jaká je průměrně dosahovaná v ČR, musíme k tomuto účelu provozovat v našich podmínkách o třetinu delší vodovodní síť, než je v ČR obvyklé. A delší vodovodní (a samozřejmě i kanalizační) síť zase samozřejmě znamená vyšší náklady. Podobná situace je i u výtěžnosti z vodovodních přípojek. Zatímco v ČR je průměrná spotřeba v každé vodovodní přípojce cca 255 m³ za rok, v podmínkách Svazku VaK Blansko se jedná o pouhých 155 m³, tedy opět o zhruba dvě třetiny republikového průměru.

4. Zisk provozovatele

Tento ukazatel je uveden pouze z důvodu (který již byl mnohokrát zmiňován), a sice, že zisk nemá v žádném případě zásadní vliv na výši ceny vodného a stočného ve Svazku VaK Blansko. Pro rok 2009 i 2010 (i v letech přecházejících) se pohybuje pouze ve výši cca tří procent, což je ve srovnání s jinými síťovými odvětvími a obecně v podnikatelské sféře vůbec zisk zcela určitě minimální.

Na závěr ještě jedna skutečnost, a sice že i přes tyto výše uvedené nepříznivé vlivy pro provozování vodovodů a kanalizací má VAS, a.s. divize Boskovice ze všech divizí VAS, a.s. dlouhodobě nejvyšší procento tzv. municipálního přínosu, což je hodnota, která udává kolik procent z „vybraného“ vodného a stočného provozovatel „vrací“ zpátky do infrastruktury formou nájemného, oprav a údržby, atd.

A na úplný závěr ještě možná zajímavá informace. Šest korun v ceně vodného a stočného při průměrné měsíční spotřebě čtyřčlenné rodiny na Blanensku má úplně stejnou hodnotu jedna krabička cigaret měsíčně v ceně 60,- Kč. Určitě je v této souvislosti zajímavé i porovnání nejen s krabičkou cigaret, ale např. i s různými druhy balených vod.

V Boskovicích, listopad 2009

Ing. Petr Fiala

